

6. bijlage1

Veiligheidsberaad

Aan:
Veiligheidsberaad

Doorkiesnummer:
026-355.24.99

Datum:
Datum poststempel

Van:
Bureau Veiligheidsberaad

Onderwerp:
Verslag vergadering Veiligheids-
beraad d.d. 31 mei 2013
(incl. AB/IFV)

Locatie:
Provinciehuis, Utrecht

CONCEPT VERSLAG

Aanwezig: de heer A. Wolfsen (voorzitter), de heer L. Zaal, (secretaris), mevrouw M.T.J. Blankers, mevrouw E. Blanksma, de heer J.C.G.M. Berends, de heer P.I. Broertjes, de heer A.A.M. Brok, de heer P.M. Bruinooge, de heer H.M.F. Bruls, mevrouw G.H. Faber, de heer H. Gilissen, de heer E.A. Groot, de heer H.A.G. Hellegers, mevrouw A. Jorritsma, mevrouw P.C. Krikke, de heer H.J.J. Lenferink, de heer J.A.H. Lonink, de heer H.J. Meijer, de heer P.G.A. Noordanus, de heer P.E.J. den Oudsten, de heer A.J. Rodenburg, mevrouw M. Salet, de heer B.B. Schneiders.

Afwezig met kennisgeving of met vervanging: de heer J.J. van Aartsen (wordt vervangen door de heer Rodenburg), de heer A. Aboutaleb (wordt vervangen door mevrouw Salet), de heer F.J.M. Crone, de heer K.S. Heldoorn, de heer O. Hoes, de heer E.E. van der Laan (wordt vervangen door mevrouw Blankers), de heer A.G.J.M. Rombouts (wordt vervangen door de heer Hellegers), de heer J.P. Rehwinkel (wordt vervangen door de heer Groot), de heer A. Scholten (wordt vervangen door de heer Gilissen).

Ambtelijk aanwezig: de heer R. Bik (Nationale Politie), de heer K.N.H. Dekker (LOCGS), de heer Gaastra (min. VenJ), de heer E. d'Hondt (Directeuren PG), de heer H.W.M. Schoof (NCTV), de heer J.V.T.M. Stierhout (Directeurenoverleg), de heer S. Wevers (RBC), mevrouw W.R. de Boer (bureau VB).

Genodigden: de heer J.H. Dronkers (Rijkswaterstaat), de heer W.J. Kuijken (Deltacommissaris).

Notulist: de heer A.B. van der Kooij (NSNL).

algemeen

01. Opening en vaststellen agenda

Voorzitter Aleid Wolfsen opent de vergadering met een welkom aan alle aanwezigen en de vandaag aanwezige gastinleiders in het bijzonder. Gelet op de importantie worden agendapunt 05 en 06 allereerst behandeld. In het verslag van deze vergadering wordt de oorspronkelijke agendavolgorde aangehouden.

02. Vaststelling verslag Veiligheidsberaad 15 februari 2013

Zowel inhoudelijk als tekstueel is er vanuit de vergadering geen commentaar op het verslag van het Veiligheidsberaad d.d. 15 februari 2013 en de voorzitter stelt het verslag daarom ongewijzigd vast.

03. Ingekomen en uitgaande stukken

Met betrekking tot het overzicht ingekomen en uitgaande stukken zijn er geen vragen of opmerkingen.

04. Actualiteiten en mededelingen

Met betrekking tot het bij de vergaderstukken gevoegde overzicht van actualiteiten en mededelingen zijn er geen vragen of opmerkingen.

04a. CAO Brandweer

Portefeuillehouder Schneiders meldt dat de voorzitters veiligheidsregio een voorstel zullen krijgen met daarbij het verzoek tot instemming.

besluitvormend

05. Transitieakkoord meldkamer (besluitvormend)

Voorzitter Wolfsen geeft aan dat het meldkamerproject een omvangrijke en ingewikkelde zaak is. Er is al heel veel werk verzet, er vond en vindt veel overleg plaats en mede daarom is besluitvorming tijdens deze vergadering geen vooropgezet doel. Wel is dit hét moment om, op basis van een uitgebreide toelichting door de portefeuillehouder, de klokken gelijk te zetten en afspraken te maken over definitieve besluitvorming die (zo mogelijk) net voor of snel na de aanstaande zomerperiode kan plaatsvinden.

Portefeuillehouder Lenferink memoreert de gang van zaken van het meldkamerproject sinds de start in 2010. Een en ander resulteerde in de keuze voor één landelijke meldkamerorganisatie met tien locaties, één (nieuw) meldkamersysteem en het geheel onder aansturing van de minister.

Ten aanzien van de overdracht aan de minister spelen enkele belangrijke thema's:

- de fasering van de overdracht; zowel juridisch als projectmatig;
- de verantwoordelijkheid tijdens de transitie; impliciet de opdracht aan de kwartiermaker LMO;
- de gezagspositie van de burgemeesters; ook na de overdracht hebben zij belang bij een goed functionerende meldkamer.

Het meldkamerproject staat ook in het teken van een forse bezuiniging. Momenteel bedraagt de jaarbegroting van alle meldkamers 200 miljoen euro. Na de implementatie van de LMO zal de jaarbegroting 150 miljoen euro bedragen. Ergo, een bezuiniging van 50 miljoen euro die in de komende jaren gerealiseerd moet worden.

Bij die bezuiniging gaat het om de volgende elementen:

- Terug van de huidige 25 meldkamerlocaties naar (maximaal) 10 nieuwe locaties.
- Een landelijke meldkamerorganisatie (LMO) beheert en bestuurt de 10 nieuwe locaties.
- Het alarmnummer 112 gaat, in plaats van eerst via de centrale, rechtstreeks naar de regio's.
- Het "uitmiddelen" van capaciteit tussen politie, brandweer en witte kolom.

Feitelijk wordt de bezuiniging geregeld doordat alle betrokken partijen hun huidige budgetten inleveren bij het Rijk en vervolgens realiseert de minister de beoogde bezuiniging van 50 miljoen euro.

De gemeenten leveren hun budgetten in door uitnamen uit het gemeentefonds. Herverdeeleffecten zijn daarvan weliswaar een (mogelijk) nadelig gevolg, maar het is bijzonder lastig om per gemeente precies te bepalen hoeveel er (in de oude situatie) werd ontvangen uit het gemeentefonds en werd betaald aan de meldkamer. Er zijn andere (calculatie)technieken denkbaar, maar die zijn een stuk ingewikkelder. Het besluit over uitnamen uit het gemeentefonds is afhankelijk van de te maken afspraken tussen de VNG en het Rijk.

Ten aanzien van het thema 'gezag' geeft portefeuillehouder Lenferink aan:

- Het uitgangspunt is dat het gezag ongewijzigd blijft.
- In de transitiefase blijven de veiligheidsregio's verantwoordelijk.
- Nadat de minister de LMO in de wet heeft opgenomen zal geregeld moeten worden hoe het gezag gebruik kan maken van de faciliteiten van de nieuwe meldkamer.

- Er zal gedetailleerd opgeschreven moeten worden wat de regio's precies kunnen/mogen verwachten van de nieuwe meldkamer.
- Er zal (procesmatig) goed vastgelegd moeten worden hoe de veiligheidsregio's betrokken zijn bij de hele gang van zaken ten aanzien van de nieuwe meldkamer.

Met de invoering van de nieuwe meldkamerorganisatie wordt ook het realiseren van een kwaliteitsprong beoogd. Multi-intake door daartoe opgeleide centralisten staat daarbij centraal. De strekking van het uitdraagprotocol zal door middel van pilots worden bepaald. Ten aanzien van het meldkamerpersoneel zal (eerst) personeel met monodisciplinaire brandweertaken worden overgebracht naar de LMO. De blauwe en witte kolom zijn nog geen voorstander van personele integratie in de LMO. Eventuele overgang van blauw en wit in een latere fase naar de LMO staat nog ter discussie.

Ten aanzien van de transitiekosten geeft portefeuillehouder Lenferink aan:

- Uitgangspunt voor de veiligheidsregio's was steeds dat de minister profiteert van de besparing en daarom de transitiekosten voor zijn rekening neemt.

• Over het hierboven aangegeven uitgangspunt is tot op heden nog geen overeenstemming.

• Vervolgens is bekeken of er langs praktische weg tot een oplossing gekomen kan worden.

Bureau Deloitte schatte (2010) de totale transitiekosten op circa 90 miljoen euro (afgerond: 60 mio boventalligen, 17 mio afschrijving gebouwen en ICT en 13 mio projectkosten). Tegen het oorspronkelijke verdelingsvoorstel (21% van 90 mio in de centrale pot doen) hebben de veiligheidsregio's nee gezegd. Vervolgens is voorgesteld om kosten in eigen regie zoveel mogelijk te reduceren en zoveel mogelijk materieel te voldoen. Een van de belangrijkste componenten van de transitiekosten betreft personele kosten. Belangrijke modus daarbij: elke partij is zelf verantwoordelijk voor het herplaatsen van boventalligen. Ook deze aanpak ligt bij diverse veiligheidsregio's echter zwaar op de maag.

Gelet op het bovenstaande is recent onderzocht hoe Deloitte ooit kwam tot de post van 60 miljoen euro voor de boventalligen. Deloitte hanteerde een vrij simpele formule en berekende de salariskosten van 25% van het te reduceren personeel over een periode van vijf jaar. Echter, terecht kan de vraag gesteld worden of het proces ook daadwerkelijk zo verloopt.

De realiteit is dat de boventalligheid niet ontstaat bij de start van de transitie. Het project verloopt in diverse fasen (bijvoorbeeld in verband met bouw/verbouw van meldkamerlocaties en later de invoering van NMS). Er vertrekken gedurende de transitiefase al mensen, als gevolg van leeftijdsopbouw of vroegtijdig vertrek. Door per direct te starten met het alleen tijdelijk invullen van natuurlijk personeelsverloop kan er direct toe worden gegroeid naar de uiteindelijk nieuwe formatie van de LMO.

Steekproeven hebben aangetoond dat, rekening houdend met dit natuurlijk verloop, er op termijn niet of nauwelijks sprake is van boventalligheid. Kostentechnisch is het probleem van de boventalligheid dus zeer beperkt.

Ook bij de materiële kosten is de problematiek minder groot dan ooit werd voorzien door Deloitte. De nieuwe meldkamer is (in de meeste gevallen) niet per direct gerealiseerd. Het betreft een graduele overgang die een periode van enkele jaren beslaat. Gedurende die periode blijven afschrijvingen op huisvesting, ICT e.a. in stand. Daarnaast zijn gebouwen op veel plaatsen in het land eigendom van de politie en zijn er mogelijkheden voor een nieuwe invulling. Wanneer een recent vernieuwde meldkamer geen LMO locatie wordt (bijvoorbeeld Kennemerland) dan zullen daarover afspraken gemaakt moeten worden met het ministerie.

Met de start van de transitie komen nieuwe investeringen in meldkamers niet uit de huidige regio's maar uit het startbudget van de nieuwe meldkamer.

Tot slot memoreert portefeuillehouder Lenferink de belangrijkste stappen van het verdere procesverloop als volgt:

- De 0-meting per huidige meldkamer; de meldkamer moet op orde zijn bij de overdracht.

- Per regionale eenheid zal een financieel overdrachtsdocument opgesteld worden.
- Voor de nieuwe meldkamerlocaties maakt de kwartiermaker een businesscase via zijn daartoe aan te stellen regionale collega's.
- De uiteindelijke afspraken worden bezegeld in regionale overeenkomsten tussen alle betrokken partijen.

Naast het bovenstaande beraadt de witte kolom zich over het finale standpunt ten aanzien van de transitie.

Portefeuillehouder Lenferink stelt voor om de discussie vandaag te gebruiken om (per categorie zwaar/licht) aandachtspunten te inventariseren en te bezien welke vervolgstappen er nodig zijn om tot besluitvorming te kunnen komen.

Allereerst gaat portefeuillehouder Lenferink als volgt in op punten waarop de vergadering om toelichting vraagt.

Elementen van kwaliteitsverbetering

Er zijn diverse belangrijke kwaliteitscomponenten: verbetering responsetijd, minder overdrachtsmomenten, betere intake door geautomatiseerde uitvraag, grote reductie van de kwetsbaarheid bij uitval van een meldkamer. Daarnaast tonen evaluaties aan dat de huidige meldkamers soms onvoldoende kwaliteit leveren.

Bevoegdheden veiligheidsregio's

De veiligheidsregio's zijn in control, want een centraal meldkamerakkoord kan alleen worden gesloten wanneer de regio's de voorzitter van het Veiligheidsberaad daartoe mandateren.

Fasering boventalligheid en uitnamen gemeentefonds

Er is geen relatie tussen het gefaseerde (natuurlijke) personeelsverloop en de mate van uitnamen uit het gemeentefonds.

Uitgangspunten 0-meting

De uitgangspunten voor de 0-meting moeten nog geformuleerd worden.

Gezag en gezagsverhoudingen

Burgemeesters c.q. voorzitters veiligheidsregio moeten kunnen rekenen op goede prestaties van de meldkamerorganisatie. Prestaties, beoordelingscriteria evenals de relatie met de operationele diensten moeten goed geformuleerd worden.

Aard van de projectkosten

De projectkosten betreffen vooral personeelskosten. Daarbij gaat het onder meer over de inzet van landelijke en regionale kwartiermakers alsmede deskundigen op het terrein van huisvesting, ICT en aanverwante zaken. In plaats van budget kunnen de regio's ook capaciteit (menskracht) leveren.

Specifieke thema's zoals publieke gezondheid

Specifieke thema's zijn als zodanig niet belegd, het akkoord is gericht op de proceskant. Centraal uitgangspunt is wat er van de nieuwe meldkamer in diverse (operationele) situaties verwacht mag worden.

Tijdens de discussie- en opiniërende ronde worden vanuit de vergadering de volgende punten aan de orde gesteld.

Mevrouw Jorritsma merkt op dat over uitnamen uit het gemeentefonds niet besloten kan worden door het Veiligheidsberaad. Er moet wel duidelijkheid zijn over de gelden die vanuit de 'oude' meldkamers terugvloeien naar de gemeenten. Het 'omkleuren' van de kolommen moet voor iedereen gelden of anderszins niet. Er zijn regio's die al bespaard hebben bij de realisatie van nieuwe meldkamers, een dergelijke besparing willen ook andere regio's graag inboeken wanneer zij straks hun nieuwe meldkamer realiseren.

Mevrouw Salet vindt dat kosten die voortvloeien uit wensen van de minister en/of van het naar zijn oordeel niet op orde zijn van de huidige meldkamer, niet ten laste kunnen komen van de gemeente(n). Al het personeel zou over moeten gaan naar de nieuwe meldkamer. Voor herplaatsing van medewerkers is het (economische) klimaat niet erg gunstig. Het transitieakkoord is niet helder over investeringen door het ministerie. In het akkoord moeten beheer en gezag helder worden onderscheiden.

De heer Rodenburg stelt dat het Rijk bereid moet zijn om te betalen voor transitie en boventalligen. Besluitvorming over het transitieakkoord is het mandaat van de veiligheidsregio's, niet van het AB/VB. In het akkoord dienen beheer en gezag helder geformuleerd te worden. Ten aanzien van de functionele, regionale borging bij de brandweerkolom mag het veiligheidsbestuur niet de (financiële) sturing verliezen. Haaglanden is positief over het toepassen van een businesscase, alleen staat dat niet gelijk aan het hebben van een regionaal akkoord. Het meldkamerdossier mag niet gebruikt worden als opmaat tot een nationaal 'veiligheidsbedrijf'.

De heer Bik geeft aan dat kwaliteit het centrale thema is bij de nieuwe meldkamer; momenteel verkeren enkele (oude) meldkamers in een 'suboptimale' staat van onderhoud. Bij het door gemeenten inboeken van bezuinigingen mag niet worden vergeten dat de Nationale Politie ongeveer 55% van het financiële risico bij de transitie loopt. De politie is van mening dat het verstandig is om bij de overdracht van personeel te starten met het realiseren van multi-intake; dat is al een zeer belangrijke stap. In het licht van hun verantwoordelijkheid moeten de politiechefs – bij het operationele proces – allereerst goed kunnen sturen op de multi-intake.

De heer Berends brengt in herinnering dat alle veiligheidsregio's zich destijds achter de LMO-ontwikkeling hebben geschaard; het gaat dus niet alleen om de wens van de minister. De problematiek spitst zich toe op het personele element; daarom moet er wel een stip op de horizon komen ten aanzien van de gehele overgang van het personeel naar de nieuwe meldkamer. De kwaliteitswinst moet nog wel in concrete termen worden uitgewerkt. Ook moet duidelijk worden wat de afspraken zijn ten aanzien van onvoorziene risico's en ontwikkelingen.

De heer Noordanus memoreert het eerder genomen AB/VB besluit over het meldkamerproject; hij heeft vertrouwen in de reductie van de transitiekosten op de wijze die de portefeuillehouder heeft toegelicht. In de regionale akkoorden zal helder moeten zijn hoe er wordt omgegaan met omvangrijke investeringen die zich in de toekomst nog zullen aandienen. Ontkleuring van het personeel is een belangrijke randvoorwaarde (eventueel gefaseerd te realiseren); voorkomen moet worden dat iedereen zich terugtrekt in de eigen kolom. Hij schaart zich achter collega Berends ten aanzien van onvoorziene risico's, openeindconstructies zijn niet wenselijk.

De heer Broertjes schaart zich achter de opmerkingen van collega Jorritsma. Daarnaast baart de huidige kwaliteit van de eigen (oude) meldkamer hem grote zorgen; met het departement wordt daar momenteel over gesproken.

Mevrouw Blankers geeft aan dat Amsterdam-Amstelland richting en hoofdlijn van het transitieakkoord steunt, maar formeel kan men nog niet instemmen. In Amsterdam staat een zojuist geopende, nieuwe meldkamer met multi-intake en de gerealiseerde bezuinigingen zijn ingeboekt. Aan de transitiekosten zal daarom niet bijgedragen (kunnen) worden; maatwerk is hier vereist.

Mevrouw Blanksma steunt het voorstel van collega Berends ten aanzien van de stip op de horizon. Financieel en operationeel zijn er nog veel onduidelijkheden; het stimuleert niet dat de te realiseren bezuinigingen eenzijdig terechtkomen bij het ministerie. Ten aanzien van de 'kolommen' is het standpunt van de regio Brabant Z.O.: alles of niets; een gefaseerde ingroei is bespreekbaar. Alles overziend moet er ruimte blijven voor regionale diversiteit.

De heer Hellegers memoreert de adhesie die zijn regio heeft betuigd ten aanzien van de brief van regio Haaglanden. De door collega's genoemde argumenten gelden ook voor Brabant-Noord. Hij verzoekt het DB/VB om met een rijp voorstel terug te komen naar de veiligheidsregio's.

De heer Gilissen heeft twijfels over de geschetste effecten van een gefaseerde uitstroom van boventallig personeel. Tevens vraagt hij zich af wanneer alle, thans nog niet uitgewerkte en/of benoemde kwesties uiteindelijk op papier zullen staan.

De heer Bruls geeft aan dat het AB/VB destijds natuurlijk een principebesluit nam, maar dat niet vergeten moet worden waarom dat besluit destijds werd genomen. Nu het proces loopt moet er wel voor tijdsverlies worden gewaakt; het afbreukrisico ligt op de loer. In het akkoord is de relatie tussen gezag en beheer alsmede tussen politie en 'multi' nog onvoldoende uitgewerkt. Ook kan er niet voorbij worden gegaan aan de stapel met negatieve adviezen uit het veld; hier blijkt onder meer uit dat de veiligheidsregio's onvoldoende zijn aangehaakt bij de ontwikkeling van de Nationale Politie. Een goede inrichting van de nieuwe meldkamer vereist betrokkenheid van alle multipartijen. Het transitieakkoord moet voorzien in een deugdelijke prestatieafspraken met de meldkamerorganisatie.

De heer Groot geeft aan dat de transitie niet mag leiden tot meer kosten voor de regio Noord-Nederland. Zijn regio hecht aan het multikarakter van de nieuwe meldkamer. Mevrouw Krikke vraagt zich af of het verstandig is dat de gehele informatievoorziening bij de nieuwe meldkamer komt te liggen. Naast de politie moeten de andere kolommen gelijkwaardig bediend worden; het gaat over de gemeenschappelijke meldkamer en niet over de politiemeldkamer solo. Tevens maken de benodigde kwaliteitsinvesteringen nog geen deel uit van het transitieakkoord. De heer Schneiders geeft aan dat de wens inzake een LMO destijds inderdaad door de minister zelf is geuit, maar niet vergeten mag worden dat diezelfde minister voor een aanzienlijke, landelijke bezuinigingstaak staat. In dat licht zouden de veiligheidsregio's kunnen instaan voor de, op zich beperkte, financiële nadelen van de transitie. Echter niet ongeclausuleerd en met de minister zou besproken kunnen worden wat er verder nog gaat spelen qua bezuinigingen op het veiligheidsdomein, om vervolgens te komen tot één (overkoepelende) afspraak over de bijdrage(n) door de regio's. Mevrouw Faber memoreert dat de regio Zaanstreek-Waterland al lang wil opgaan in een gezamenlijke meldkamer. De thans reeds verstreken tijd, onder meer door de invoering van Nationale Politie en de nieuwe LMO, heeft inmiddels geleid tot technische achterstand bij de huidige meldkamer; verder uitstel bij de besluitvorming maken tussentijdse investeringen onvermijdbaar en straks wordt de regio tevens aangeslagen voor de kosten van de nieuwe meldkamer. Voor de (relatief) kleine meldkamer Zaanstreek-Waterland is dit allemaal erg lastig.

Portefeuillehouder Lenferink gaat als volgt in op de vragen en opmerkingen vanuit de vergadering.

Instemming AB/VB met de lijn inzake de LMO

Het AB/VB heeft begin 2012 ingestemd met de (thans ingezette) lijn inzake de LMO. Dat gebeurde in het licht van belangrijke kwesties: de kwaliteitsproblematiek, het organiseren van de LMO op de schaal van de politieregio's alsmede de door veiligheidsregio's te leveren bijdrage aan de bezuinigingsopdracht.

Profiteren veiligheidsregio's van de besparingen

Toen het AB/VB (begin 2012) akkoord ging met de bestuurlijke lijn inzake de LMO en tien locaties, betekende dat impliciet instemming met de door het Rijk te realiseren bezuinigingen. Het nu opnieuw ter discussie stellen van deze uitgangspunten zal het proces frustreren en leiden tot (onverantwoord) tijdverlies.

Regionale verschillen t.a.v. uitnamen uit het gemeentefonds

Deze verschillen zijn nog niet bekend, eerst zal de methodiek afgesproken moeten worden. Herverdeeeffecten liggen voor de hand omdat (waarschijnlijk) geen enkele gemeente momenteel exact hetzelfde bedrag uitgeeft aan de meldkamer dan dat men ontvangt uit het gemeentefonds.

Regionale verschillen bij de bezuiniging(en)

Diverse regio's zijn al klaar of bijna klaar met de nieuwe meldkamer. Dat wil echter niet zeggen dat daarmee het bezuinigingsdoel is bereikt. Ook het (vervolgens) realiseren van het nieuwe meldkamersysteem NMS is een belangrijk onderdeel van het geheel aan bezuinigingen.

Gerealiseerde (regionale) voordelen als gevolg van (plannen tot) samenvoeging

Het 'uitmiddelen' op basis van reële kosten is bijzonder lastig. Mede daarom wordt de modus van uitnamen uit het gemeentefonds overwogen; dat biedt tevens de mogelijkheid om te werken met normbedragen.

Status 0-meting

De criteria voor de 0-meting worden uitgewerkt; leidraad zullen de bestaande meldkamercriteria zijn.

Overgang van het personeel

Het AB/VB is inderdaad groot voorstander geweest van een volledige overgang van personeel naar de nieuwe meldkamerorganisatie. Gelet op de positie van de witte en de blauwe kolom zal er gesproken kunnen worden in termen van een gefaseerde overgang en het werken met pilots. Het argument van beter kunnen sturen via eigen personeel is niet realistisch; iedereen dient goed berekend te zijn op zijn/haar taak. Alles kan worden geregeld in dienstverleningsovereenkomsten.

Investeren door de minister in de nieuwe meldkamer

Om de LMO te realiseren moet de minister (uit de over te dragen budgetten) investeren. Dat zit impliciet in zijn bezuinigingsopdracht maar zal expliciet worden benoemd in het transitieakkoord.

Beheer en gezag

Het kader voor beheer en gezag wordt gememoreerd in het akkoord maar moet (randvoorwaardelijk) nog uitgewerkt worden; dat zal helder en gedetailleerd moeten gebeuren. De professionals zullen goed moeten nadenken over hetgeen er allemaal verwacht wordt van de nieuwe meldkamer; wellicht is het daarom verstandig om eerst hoofdlijnen te formuleren.

Afbreukrisico (wie draagt het procesrisico)

Na de overdracht van de huidige meldkamers aan de minister is het departement verantwoordelijk voor de budgetten alsmede voor de risico's ten aanzien van het verdere proces.

Informatievoorziening

De grote multisystemen (C2000, NL Alert, Alarmnummer 112) zijn allemaal in beheer bij het Rijk. De vraag is of – vanuit het oogpunt van governance – het handig is om thans een deel van dergelijke systemen onder te brengen bij het Rijk en een deel bij de veiligheidsregio's. Het is verstandig om het beheer te concentreren op één plek; het gaat per slot van rekening om systemen ten behoeve van de nationale veiligheid. De formulering in het akkoord dient wellicht bijgesteld te worden.

Tijdsdruk t.a.v. het transitieproces

Er is zeker sprake van tijdsdruk. Op diverse plaatsen in het land moeten meldkamers gemoderniseerd of vernieuwd worden. Het is mede in het belang van de regionale veiligheidsbesturen om thans tempo te maken.

De heer Gaastra licht, in aansluiting op portefeuillehouder Lenferink, toe dat de totale bezuinigingsopdracht van VenJ 1 miljard euro belooft en dat dwingt tot lastige keuzes. Desondanks hebben de bewindslieden oog voor hetgeen (nog) ontzien kan worden en welke alternatieven er zijn. Op 11 juni aanstaande spreekt de minister met het DB/VB.

Mede naar aanleiding van opmerkingen van de regio's Rotterdam-Rijnmond en Haaglanden zal het departement goed kijken naar de paragraaf 'Transitiekosten'. Er is begrip voor de geuite stellingname ten aanzien van de overdracht van een op orde zijnde meldkamer. Natuurlijk moet het volledig helder zijn wat er voor rekening komt van de minister en wat voor de veiligheidsregio's. Qua financiën kan niet elk detail worden voorzien, daartoe ontbreekt de exacte specificatie per meldkamer. Mede daarom wordt er gewerkt met regionale akkoorden waarin de gewenste 'verdieping' aangebracht kan worden. Wellicht is fasering mogelijk op basis van tussenbesluiten.

Het thema van de geheel ontkleurde meldkamer is complex. Momenteel zijn er nog tweeëntwintig meldkamers in Nederland, in de nieuwe situatie worden dat er (maximaal) tien en moeten vijf verschillende kolommen (incl. gemeenten en defensie) opgaan in één organisatie. Mogelijk dat fasering ook hier behulpzaam kan zijn.

De gezagsrol (op lokaal niveau) zal straks zeer helder beschreven moeten worden in de nieuwe wet. Als opmaat naar dat moment zouden procesafspraken opgenomen kunnen worden in het transitieakkoord.

Voorzitter Wolfsen concludeert dat het onderhavige agendapunt de kern raakt van het functioneren van de veiligheidsregio's en dat rechtvaardigt een diepgaande gedachtewisseling. De bespreking van vandaag levert het nodige 'huiswerk' op voordat er tot besluitvorming overgegaan kan worden.

De heer Gaastra vult aan dat niet alle elementen even gedetailleerd opgenomen kunnen worden in het (landelijk) transitieakkoord. Lokale en regionale aspecten en verschillen worden daarom in regionale akkoorden vastgelegd. De heer Gaastra stelt voor om een nieuwe versie van het (landelijk) akkoord op te knippen in momenten van besluitvorming.

Vanuit de vergadering wordt aangegeven om, waar mogelijk, tempo te houden maar daarbij te waken voor een 'tijdklem'. De gemaakte opmerkingen en gestelde vragen dienen bij de komende beschouwingen betrokken te worden en er is geen behoefte aan een extra/tussentijdse vergadering zolang er geen rijp en doordacht voorstel – inclusief uitgewerkte financiële paragraaf – op tafel ligt.

Afgesproken wordt dat de portefeuillehouder, in goede samenspraak met alle betrokken partijen, met een nieuw voorstel komt. Tevens vraagt de voorzitter het AB/VB om aandacht in de eigen gelederen

voor het transitieakkoord; het is goed om langs twee kanten naar uiteindelijke besluitvorming toe te werken.

thematische verdieping

06. Thematische verdieping "Hoogwater en grootschalige evacuatie"

De heer Dronkers Zowel de minister van IenM als de Deltacommissaris hechten veel belang aan een nauwe samenwerking met de veiligheidsregio's wanneer het gaat om veiligheid, overstromingsrisico's en de zelfredzaamheid van burgers.

Aandachtspunten bij de actuele situatie zijn:

- De overstromingsrisico's moeten niet worden onderschat. Nederland is weliswaar de best beveiligde delta in de wereld maar moet onverminderd goed voorbereid blijven op mogelijke overstromingen.
- Bij een goede voorbereiding op overstromingen spelen twee belangrijke elementen: a. realistische 'evacuatiefracties' (percentage van de bevolking dat op tijd geëvacueerd kan worden) alsmede het bekend zijn van en het werken met een adequaat handelingsperspectief. Bij dit laatste kunnen moderne media (Apps) bijzonder dienstbaar zijn.

Wat willen minister en Deltacommissaris bereiken:

- Een inventarisatie van beschikbare kennis en capaciteiten, inclusief het formuleren van beslispunten.
- Een goede risico- en crisiscommunicatie ten behoeve van burgers en bedrijven; antwoord geven op de vraag wat men van de overheid kan verwachten.
- Een concrete uitwerking en voorstellen ten aanzien van actuele data, scenario's (evacuatie), middelen (Deltafonds) en campagnes (zelfredzaamheid).
- Alle maatregelen en voorzieningen zullen, ook voor de langere termijn, deugdelijk geborgd en verankerd moeten worden; momenteel is er nog sprake van diverse leemtes (routes, gebruik wegennet, opvanglocaties e.a.).

Welke zijn de prioriteiten bij een proactieve aanpak:

- De aandacht concentreren op risicogebieden (koplopers).
- Het in meer brede zin informeren en bewustmaken van de samenleving ten aanzien van overstromingsrisico's, evacuatie en handelingsperspectief.
- Betrokkenheid van Veiligheidsberaad, veiligheidsregio's en van de Stuurgroep Management Overstromingen (SMO).

Deltacommissaris Kuijken memoreert de context van het Deltaprogramma als volgt:

- In 2010 heeft het Kabinet besloten om te starten met het Deltaprogramma.
- Ieder jaar wordt het programma geactualiseerd en het kent twee centrale doelen: bescherming tegen hoogwater en de beschikbaarheid van voldoende zoetwater.
- Het Deltaprogramma is gericht op de toekomst en beoogt Nederland veilig en bewoonbaar te houden en rampen te voorkomen.

Deltacommissaris Kuijken geeft aan dat de medewerking vanuit de veiligheidsregio's zich dient te richten op twee belangrijke elementen:

1. Actualisering van de bestuurlijke beoordeling ten aanzien van de evacuatiefracties. Met andere woorden: kloppen de evacuatiefracties en kan er voldaan worden aan de nieuwe norm.
2. Het – op postcodeniveau – bieden van een handelingsperspectief aan burgers en bedrijven, een belangrijke ambitie van de bewindslieden van VenJ en IenM.

Deltacommissaris Kuijken onderstreept het belang van het nationaal Deltaprogramma en het belang van de samenwerking in dat kader met het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's.

Portefeuillehouder Meijer geeft aan dat het element van de crisisbeheersing (afhankelijk van het regionaal risicoprofiel) nog onvoldoende prioriteit heeft bij enkele veiligheidsregio's. Natuurlijk worden de regio's belast met tal van opdrachten maar hoogwater en evacuatie verdienen de nodige aandacht.

Vanuit de vergadering komen onder meer de volgende reacties, opmerkingen en aandachtspunten.

- Er is brede steun voor de twee zaken waarvoor de Deltacommissaris aandacht vraagt.
- Het handelingsperspectief zou bij voorkeur in een bredere context geplaatst moeten worden; gefragmenteerde informatie zoveel mogelijk vermijden, geen apart handelingsperspectief per risico.
- In termen van 'zelfredzaamheid' zouden burgers zich enkele dagen zelf moeten kunnen redden.
- Aandacht, bijvoorbeeld op het gebied van evacuatie(s), voor de betrokkenheid van Defensie.
- Belangrijk is dat een handelingsperspectief ook goed beklijft bij burgers en bedrijven.
- Aandacht voor de mate waarin overheid en burgers veiligheidsrisico's verantwoord achten en/of accepteren. Burgers zijn geneigd om grotere risico's te accepteren.
- Rekening houden met het handelingsperspectief dat burgers en (verzorgende) instellingen al zelf ontwikkelden, tevens met de grote inspanning die de hulp aan niet-zelfredzamen vergt.
- Er dient gewaakt te worden voor een diffuus beeld dat kan ontstaan door de hedendaagse overvloed aan sociale media.
- Rekening houden met specifieke risico's zoals de boorlocaties van de NAM en de gasinstallaties van de Gasunie. De veiligheidsregio Groningen beschikt al over een risicobrochure.

In hun reactie geven de heer Kuijken en de heer Dronkers aan dat regionale risicoprofielen niet generiek getoetst moeten worden, daarvoor zijn de regionale verschillen te groot; de waterkolom heeft alle tools voor een goede toetsing in huis. De gaslocaties in Groningen en soortgelijke risicogebieden krijgen speciale aandacht, de gevolg- en ketenschade zijn op dergelijke locaties bijzonder groot. Het belang en de reikwijdte van sociale media moeten niet onderschat worden; de sociale media hebben de reikwijdte van regionale media (omroep, nieuwsbladen) al ver overtroffen. Het, in samenwerking met de veiligheidsregio's, adresseren van de twee centrale thema's (evacuatiefracties en handelingsperspectief) is van groot belang en de heren Kuijken en Dronkers zijn verheugd over de uitgesproken steun door de veiligheidsregio's.

Voorzitter Wolfsen constateert algemene instemming over de urgentie van het onderwerp hoogwater en grootschalige evacuatie. De haalbaarheid van de nieuwe normen moet getoetst worden, een helder handelingsperspectief moet worden ontwikkeld en er zal gestart worden met de koploperregio's.

Portefeuillehouder Meijer benadrukt het belang van bestuurlijke urgentie en geeft aan dat de regio's benaderd zullen worden door Rijkswaterstaat met de meest actuele informatie. Het bureau Veiligheidsberaad verzorgt de coördinatie en participeert in het overleg met de Deltacommissaris en Rijkswaterstaat.

Voorzitter Wolfsen dankt de beide gastinleiders en geeft aan dat het agendapunt in het najaar opnieuw geagendeerd zal worden om dan te bezien wat de actuele stand van zaken is in de veiligheidsregio's. Over dit laatste zal vervolgens terugkoppeling plaatsvinden naar de Deltacommissaris en Rijkswaterstaat.

besluitvormend

07. Eindrapport Kader Grootschalige evacuatie (besluitvormend)

Mevrouw Salet geeft aan dat Rotterdam-Rijnmond van harte instemt met het voorstel. Zij vraagt zich wel af of alle ambities gerealiseerd kunnen worden; tevens is de rol van de coördinerend gemeentesecretarissen een aandachtspunt; zij hebben namelijk geen doorzettingsmacht.

De heer Dekker licht toe dat er wordt samengewerkt met het IFV en besluitpunten worden voorgelegd op bestuurlijk niveau.

Portefeuillehouder Meijer geeft aan dat de coördinerend gemeentesecretarissen betrokken zijn bij de verdere uitwerking; hun zal verzocht worden om het punt van de doorzettingsmacht daarbij mee te nemen.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met het voorstel.

08. Implementatieplan project Bovenregionaal (besluitvormend)

De heer Gilissen mist het punt van de grensoverschrijdende samenwerking.

Mevrouw Jorritsma geeft aan dat het handboek al is verspreid, dat roept de vraag op wat thans nog de inbreng is van het AB/VB.

Mevrouw Blankers geeft aan dat Amsterdam-Amstelland niet kan instemmen omdat men geen belang heeft bij de crisispool. Ook zijn er geen financiële middelen beschikbaar, expertise daarentegen wel.

Portefeuillehouder Meijer geeft aan dat bij de start van het project is besloten om internationale samenwerking buiten de 'scope' te houden; het is een te specifiek aspect voor een landelijk project.

De vaststelling door de Ministerraad heeft inderdaad al plaatsgevonden, wat niet wegneemt dat er gedurende het gehele traject goed is samengewerkt met het Rijk.

De bijdrage op het vlak van de crisiscommunicatie is voor de veiligheidsregio's bescheiden van aard, het Rijk neemt het leeuwendeel voor zijn rekening. Wellicht dat regio's in personele zin of uit bestaande communicatiebudgetten hun aandeel kunnen leveren.

De voorzitter stelt vast dat, met inachtnaam van de gemaakte kanttekeningen, de vergadering kan instemmen met het voorstel.

09. Programma van eisen en systeemkeuze SIS (besluitvormend)

Mevrouw Blankers memoreert dat Amsterdam-Amstelland destijds 300.000 euro heeft betaald voor de ontwikkeling van dit systeem en daarom vraagt men begrip voor het standpunt dat men nu afziet van verdere bijdrage(n).

De voorzitter stelt vast dat, met inachtnaam van de opmerkingen van Amsterdam-Amstelland, de vergadering kan instemmen met het voorstel.

10. RemBrand Fase 2 (besluitvormend)

Portefeuillehouder Lonink bevestigt zijn beschikbaarheid ten aanzien van het voorzitterschap voor de stuurgroep RemBrand.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met het voorstel.

11. Versterking brandweeronderwijs (besluitvormend)

De heer Groot wijst op het risico dat brandweervrijwilligers misschien afhaken vanwege de hoge exameneisen. Inmiddels is er wel verbetering zichtbaar als gevolg van de herinrichting van examens. Het verdient aanbeveling om het samenbrengen van theorie en praktijk uit te bouwen.

De heer Den Oudsten schaarst zich achter de woorden van collega Groot. Daarnaast is het zaak om waar mogelijk synergie, kostenbesparing en standaardisering te bewerkstelligen.

De heer Gilissen vraagt in hoeverre er gebruikgemaakt kan worden van oefenaccommodaties van politie en Defensie.

Portefeuillehouder Lonink geeft aan dat elementen van samenhang (synergie) en het gebruikmaken van oefenterreinen van politie en Defensie zeker de aandacht hebben.

De voorzitter stelt vast dat, met inachtnaam van de gemaakte kanttekeningen, de vergadering kan instemmen met het voorstel.

12. Financiering les- en leerstof niet-officiersfuncties (besluitvormend)

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met het voorstel.

13. Financiële resultaten NIFV en NBBE 2012 (besluitvormend)

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met het voorstel.

14. SCL-loket portogewoon (besluitvormend)

Mevrouw Blankers geeft aan dat Amsterdam-Amstelland zelf beschikt over een goed werkend SCL-loket, daarom zal men geen gebruik maken van de voorgestelde, landelijke procedure. Landelijke criteria zijn wel wenselijk, zij het dat Amsterdam-Amstelland taken vooral neerlegt bij objecteigenaren. Portefeuillehouder Lenferink geeft aan dat objecteigenaren natuurlijk verantwoordelijk zijn, aanwijzingen vergen echter enkele stappen van overheden die zelf niet beschikken over de benodigde kennis, dus is het goed om die kennis zoveel mogelijk te concentreren. Het is niet duidelijk waarom Amsterdam-Amstelland geen gebruik wil maken van die gebundelde kennis.

De voorzitter stelt vast dat, met inachtnaam van de gemaakte kanttekeningen, de vergadering kan instemmen met het voorstel.

15. Strategisch startdocument Defensie (besluitvormend)

Dit agendapunt wordt opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering van het AB/VB.

hamerstuk

16. Jaarplan 2013 Netcentrisch Werken (hamerstuk)

Mevrouw Blankers geeft aan dat Amsterdam-Amstelland niet instemt met indexering op basis van de BDUR, wel op basis van de inwonersbijdrage zoals dat is bepaald in 2009.

Portefeuillehouder Lenferink geeft aan dat hier sprake is van een misverstand. Bij de start van het project is een verdeelsystematiek afgesproken ten aanzien van de kosten. Amsterdam-Amstelland ging daarmee akkoord op voorwaarde dat de verdeelsystematiek via de BDUR niet toegepast zou worden bij nieuwe projecten. Er is geen sprake van een nieuw project, er is slechts de vraag aan de orde welke index er wordt toegepast; dat is dus de landelijke BDUR. Momenteel is die index nul (0) en is er dus geen sprake van verhoging.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met het voorstel.

meningvormend

17. Implementatie expertregio's (meningvormend)

Dit agendapunt wordt opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering van het AB/VB.

18. Heroriëntering positie Brandweeronderwijsraad (meningvormend)

Dit agendapunt wordt opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering van het AB/VB.

kennisgeving

19. Project X (kennisgeving)

De heer Groot vindt het jammer dat dit agendapunt ter kennisgeving genoteerd staat. De opvatting die spreekt uit het conceptstandpunt is een andere dan die van de minister, dat maakt de principiële discussie over hetgeen er in Haren speelde er niet makkelijker op. Bij voorkeur had de heer Groot gezien dat een eensluidende reactie aan die van de minister formeel zou zijn ingebracht bij de commissie-Hoekstra.

Voorzitter Wolfsen beaamt dat het om een ingewikkelde kwestie gaat, wellicht dat het aanbeveling verdient om er bij een volgende vergadering inhoudelijk op terug te komen.

Mevrouw Blankers stelt voor om thans niet in te stemmen met punt 2 van het voorstel, maar eerst een inhoudelijke discussie te voeren.

De heer Bruls heeft geen behoefte aan een publieke beoordeling van een oud-collega; een verdieping ten aanzien van de voorgestelde werkwijze is nuttig.

De heer Lenferink bevestigt het belang om de zwaarwegende dilemma's waarmee een burgemeester geconfronteerd kan worden nader te wisselen in het AB/VB.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering kan instemmen met punt 1 van het voorstel, daarnaast wordt besloten om punt 2 aan te houden.

Rondvraag en sluiting

De heer Meijer geeft aan dat het DB/VB het thema van de projectbijdragen (door veiligheidsregio's) zal agenderen voor de septembervergadering. Het is lastig om steeds per project terug te moeten naar de respectievelijke veiligheidsbesturen.

Vanuit de vergadering zijn er verder geen zaken voor de rondvraag en met dank aan de aanwezigen voor hun inbreng sluit voorzitter Wolfsen de vergadering.